

מתוק מדבש

כניסת השבת - 16.04
יציאת השבת - 17.15
רבנו תם (גז דקות זמניות) - 17.36
(אופק חדרה)

יום שישי בשעה 15.04 שיעור 'בואי כלה'
על פרשת השבוע: (להאזנה 03-6171111)
יעזר חי צפטיה פאתר 'קול הלבנון'

שבת קודש 14.30 - שיעור 15.30 - מנחה
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה

שנה עשירית - גיליון 375
פרשת וישב
שבת חנוכה תשפ"ד

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
פסמי הכנסת 'פית יוסף' ו'אפסת אחים' אפסת אולגה
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' בטלפון 073-2951228

לפי זה הסביר הרב אהרון טוויסיג שליט"א (פנינים) את מאמר חז"ל: 'כך היא דרכו של היצר הרע, היום אומר לו עשה כך, מחר אומר לו עשה כך ואחר כך אומר לו לך עבוד עבודה זרה' היצר הרע אומר לאדם: אתה בסדר גמור (אומרים שמי שחושב שהוא בסדר סימן שהוא גמור), תמשיך לעשות כך (כמו שאתה) ולמחרת שוב תמשיך כך, ולבסוף אדם כזה יעבוד עבודה זרה לה"ע.

ואם ח"ו יהודי לא מוסיף, אלא כל חייו דרך באותו מקום, לא התקדם ולא סיגל לעצמו תורה ומצוות, הרי שיום המוות הוא יום מר ונמהר עבורו. וזה שנאמר 'ישב ראובן אל הבור' כשהיהודי נפטר הוא רואה 'הנה אין יוסף בבור' אין לו מעשים וקבלות להציג אז 'ויקרא את בגדיו...' (רה"ל).

מספרים על קיסר צרפת נפוליאון, שהיה ידוע בניצחונותיו המזהירים, שאמר שסוד ניצחונותיו היה בכך, שהוא תמיד היה אומר לחייליו: 'כל אחד מכם צריך לשאוף להיות גנרל ואז תהיה חייל טוב, אבל אם לא תשאף להיות גנרל אפילו חייל פשוט לא תהיה...'

הנמשל - כל יהודי הוא חייל בצבא ה'. כדי להיות חייל יהודי טוב, תשאף להיות גדול בישראל, כי אם לא תשאף ספק אם תהיה יהודי פשוט... מתוק מדבש!

ופצוין 'ראייה' מילתא דבדחומא

נהא עבר צומת כרמלוק אדום, מ'ד אחרי הפנייה צור
אותו שוט, הנהא מ'ד מצדק 'אדוני השוט תאמין ל'י
לא ראי'י' אומר השוט 'מה אתה מספר סיפורים האם
יתכן לא לראות כרמלוק אדום?' אונה הנהא 'את
כרמלוק האדום ראי'י, אפ' אתה אדוני השוט מחכה
ל'י כסיבוב לא ראי'י...' *****

ותנח בגדו אצלה עד בא אדוניו אל ביתו (לט', טז')

בפסוק זה יש רמז לנר חנוכה (הרב דן מחבר שליט"א): 'ותנח' ר"ת ותדליק נר חנוכה. 'בגד'ו' בגובה ד"ו (עשרה טפחים). 'אצלה' - אצל הפתח. 'עד בא אדוניו אל ביתו' - עד שתכלה רגל מן השוק כדי שיהיה פרסום נס לרואים את נרות החנוכה. מתוק מדבש!

יש לשאול: מדוע נקטו חז"ל את התיאור 'עד שתכלה רגל מן השוק'? והלא הביאור הוא עד חצי שעה מצאת הכוכבים? אז שיכתבו בפשטות עד חצי שעה מצאת הכוכבים?

ההסבר הוא בשאלה נוספת: מובא בגמרא (שבת כג, ב') 'אמר רב הונא: הרגיל בנר (חנוכה - רש"י) יזכה לבנים תלמידי חכמים' רק השאלה היא איך זה בדיוק קשור? התשובה היא: ברגע שהאבא מדליק 'עד שתכלה רגל מן השוק' דהיינו הוא מעביר לבן את המסר שהוא צריך לכלות

"האר הלבנון משנת י"א פראקית - מאיר בעת הדלקת נרות חנוכה. על כן יש להיאר ולעיר ל'יד הנרות אחר ההדלקה - לפחות חצי שעה" (רבי פנחס מקוריץ זיע"א) *****

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען (לז', א')

רש"י: ביקש יעקב לישב בשלוה, קפץ עליו רוגזו של יוסף... ויש לשאול: א. ומה רע אם ישב בשלוה? ב. ומדוע דווקא רוגזו של יוסף?

מתרץ באופן נפלא ר' יהונתן אייבשיץ זצ"ל: הקדמה א': יעקב ביכר את יוסף על פני יתר בניו, משום שהוא היה בכורה של רחל. וכאשר הוחלפה רחל בלאה הייתה מחשבתו של יעקב ברחל ולכן יעקב אחז שיוסף הוא ראוי לבכורה.

הקדמה ב': הטעם שיעקב ביקש לישב בשלוה הייתה, מכוח הברכה שקיבל מיצחק 'זיתן לך הא-לוקים מטל השמים ומשמני הארץ' שקט ושלוה בעולם הזה.

אמר הקב"ה: אם אתה טוען שיוסף הוא הבכור, הרי שלשיתך המחשבה היא העיקר ולא המעשה (כי לפי המעשה ראובן הוא הבכור). ולכן יש לבדוק - כשיצחק בירך את יעקב, אמנם במעשה יעקב עמד לפניו, אבל אם המחשבה היא העיקר הרי שמחשבתו של יצחק הייתה על עשיו...

לפי זה מתורצים נפלא שתי השאלות: אם המחשבה היא העיקר הרי שהשלוה בעולם הזה היא מנת חלקו של עשיו, ולא של יעקב. ולכן קפץ עליו רוגזו של יוסף, כלומר - הרוגז על יעקב שאין לו רשות להיות בשלוה היא בגלל יוסף, שיעקב אחז שהוא הבכור במחשבה. מתוק מדבש! *****

והבור ריק אין בו מים (לז', כד')

רש"י: מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו רמז נפלא מובא בשם צדיקים: 'והבור ריק' - אם האדם הוא בבחינת 'בור' דהיינו ריק מכל תוכן, אזי זה בגלל שאין בו מים, אין בתוכו תורה המשולה למים לכן נחשים ועקרבים יש בו - מחשבות זרות ומעשים לא טובים, שהרי אין יצר הרע בא אלא בלב הפנוי מן החכמה.

רמז נחמד לכך מובא בספר 'אגרא דכלה' לבעל ה'בני יששכר' זיע"א: 'והבור ריק אין בו מים'. 'אין בו' = אבל נחשים ועקרבים יש בו. מתוק מדבש! *****

וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את בגדיו... (לז', כט')

מהי תכלית האדם בעולמו? להיות הולך ומוסיף. כל יום שהאדם לא מתקדם בו הולך לאיבוד. רמז לדבר 'אלה תולדות יעקב - יוסף' כלומר תפקיד יעקב (היהודי) הוא להיות בבחינת 'יוסף', דהיינו תמיד להוסיף ולקבל קבלות חדשות בעבודת ה', שאם לא כן הוא נופל בידי של היצר הרע לעבירות קשות.

את רגלו מן השוק ואין זה מקומו... אזי הוא יזכה שבן זה ינצל כראוי את הזמן ויהיה תלמיד חכם. *מתוך משנה!*

ובעניין זה שאלה: הרי עיננו הרואות שיש רבים שמאוד מהדרים בהדלקת נרות חנוכה ולא זוכים לבנים תלמידי חכמים. אז איפה ההבטחה של רב הונא?

התשובה – נר חנוכה מסמל את ניצחון המעטים כנגד הרבים. מטרת היוונים לא הייתה להרוג את עם ישראל פיזית אלא 'לשכחם תורתך' בשונה מפורים שהגזירה הייתה להשמיד להרוג ולאבד (ולכן בפורים שהגזירה הייתה כנגד הגוף יש מצות סעודת פורים ליהנות את הגוף ובחנוכה שהגזירה הייתה נגד הרוחניות המצווה היא בנר רוחני) והניצחון הושג אודות למסירות נפש של החשמונאים שנלחמו בחירוף נפש להמשיך את לימוד התורה וקיום המצוות.

ולפי זה 'הרגיל בנר חנוכה' זה יהודי שמוסר נפש על חינוך ילדיו ועל לימוד התורה והוא אכן יזכה לבנים ת"ח.

ובעניין מסירות נפש להלן סיפור מדהים (דרשו):

הסיפור הוא על יהודי פשוט שהתגורר בקרית מוצקין. את סיפור המעשה שמע הרב קולדצקי שליט"א מבניו של האיש, אברכים יראי שמים, בעת שישבו שבעה על אביהם. אותו יהודי היה הולך תמים עם אלוקיו, וכשגדלו ילדיו החל לדאוג על חינוכם: זקוק הוא לתלמוד תורה על טהרת הקדש. (לא ממלכתי דתי וכדו').

בקרית מוצקין לא היה תלמוד תורה, וכיון שכך הלך אותו אדם בין מכריו לבדוק אם יש להם ילד בגיל המתאים ויקימו תלמוד תורה ביחד, אולם העלה חרס בידו.

מצד שני, התברר לו כי בקרית ביאליק קיים תלמוד תורה של 'החינוך העצמאי'. משלא הצליח במקומו החליט לעקור דירה לקריית ביאליק, למרות שפרנסתו הייתה בקרית מוצקין.

הוא הסתובב בין מתווכים, ולאחר בירור התברר כי ההפרש בין דירה בקרית ביאליק לדירה בקרית מוצקין, עומד על עשרת אלפים לירות – סכום גדול מאד בימים ההם. אותו יהודי התפרנס בדוחק כדי להביא אוכל לטף, ולא היה בידו להשיג סכום זה בשום אופן, שהרי הבנק לא נתן הלוואה כזו ללא ביטחונות, ובטחונות של בשר ודם לא היו לו, אבל בטחון בה' היה לו בשפע – וזה מה שבאמת חשוב.

החליט אותו יהודי: 'ביום הכפורים נענה הקב"ה לתפילתנו, אם כן מהיום, כל יום הוא יום הכפורים אצלי'. החל היהודי לבקש יום יום ב'שמע קולנו' בדמעות, שיזמין לו הקב"ה דירה בקרית ביאליק.

והנה, יום אחד נכנס לבית הכנסת יהודי שאינו רגיל להתפלל שם, וראה אותו בוכה בתפילתו. לאחר התפילה ניגש היהודי הזר אל הבוכה, ושאלו מה מציק לו. שח הלה את כל העניין.

הבזיק היהודי חיוך שבע רצון ואמר לו: 'התקבלה תפילתך! אני קבלן, וכעת בונה אני בנין בקרית ביאליק בכיכר מול תלמוד התורה של 'החינוך העצמאי', תן לי את דירתך בקרית מוצקין, ובעוד חצי שנה כשאסיים את הבניה תקבל את הדירה בקרית ביאליק, ועל ההפרש תשלם לי כל חודש

כפי יכולתך' היהודי הפשוט החל לברר על טיבן של הדירות הנבנות, והתברר לו כי הקבלן בונה דירות של ארבעה חדרים בלבד, ואילו דירתו בקרית מוצקין היא בת שלושה חדרים, ואם כך ההפרש הוא של עשרים אלף לירות!!! לא הייתה לו אפשרות לכך.

הוא אמר זאת לקבלן, אך זה התעקש ואמר: 'מה זה עסקך? תן לי את דירתך בקרית מוצקין, והיכנס לדירה החדשה, ואת היתרה תשלם בכל חודש כפי יכולתך, אף אם יארכו התשלומים עשרות שנים!'

הגיע היהודי לביתו, מזג לרעייתו 'לחיים' והשמחה הייתה גדולה, אבל אז התעוררה רעייתו ושאלה: 'האם הסביר לך היהודי מה מביא אותו לתת לך הלוואה גדולה כל כך ללא בטחונות? והלא הוא מכירך בקושי?'

השיב בעלה: 'לא, לא שאלתיו, אבל כשאפגוש אותו שוב אשאל אותו'

כשפגש אותו שאלו, ואז השיב הקבלן: 'זוכר אתה שלפני מספר שנים עבדת בסופרמרקט בעיר? בימים ההם היה קשה ביותר למצוא עבודה. והנה, נכנסה לסופרמרקט אישה שחזותה הוכיחה שהיא שומרת תורה ומצוות, היא ניגשה אל המקפאי והוציאה עוף. אתה ידעת כי העוף אינו כשר דיו, ניגשת אליה והזהרת אותה שהעוף אינו בשבילה... האישה החזירה את העוף למקור ועמדה לצאת, אבל אז הסתובבה לקול הדרמה שהתרחשה בחנות:

אחד העובדים שראה את המעשה רץ לספר לבעל הסופר, ומשאימת בעל המקום את הדבר, הוא קרא לך לחדרו ומסר לך משכורת עד סוף החדש, יחד עם מכתב פיטורים. אתה נשאת מחוסר עבודה... זכור לך המעשה הזה?'

'ברור!' השיב, 'ואיך לא אזכור?' 'אישה זו' אמר הקבלן 'היא אשתי! וכשחזרה, סיפרה לי את הסיפור! ואני התפעלתי מאד: בתקופה שמציאת עבודה היא שאלה של פיקוח נפש, מוכן יהודי להפסיד את עבודתו, ובלבד שמשפחה לא תיכשל במאכלות מפוקפקים! כששמעתי שמציק לך תנאי חינוך בניך בדרך הנפלאה שאתה חי, גמלה בליבי החלטה שאני חייב להיות חלק מן החינוך הנפלא הזה' קבלן זה לא היה צעיר כשסיים את בנייתו – הוא היה בן ששים ושמונה.

את ההפרש בין הדירות שילם היהודי במשך שלושים ושלוש שנים, ובחדש ששילם את התשלום האחרון הלך הקבלן לעולמו, והוא זקן מופלג בן מאה ואחת!

אחים יקרים! מסיפור זה נלמד כמה חיזוקים: א. היהודי מסר נפש כדי שיהודייה לא תיכשל במאכל מפוקפק והקב"ה שילם לו בדירה מידי של בעלה של אותה אישה. ב. הסתבר שאותה פריסת חוב הייתה ביטוח החיים של הקבלן. ג. ומעל הכל ראינו כי אותו יהודי מסר נפש על חינוך ילדיו וזכה שכל בניו היו בני תורה.

וזוהי הבטחתו של רב הונא:

'הראשית פניך (תנובה) יזכה לפרנסת תלמידי חכמים'

ה' יזכנו, אמן! שבת שלום ומבורך!

לע"נ: אבי מורי ממוסר בן גזרה ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל
מו"ר המיר ר' עמרם בן רחל ז"ל / יעקב בן רבקה ז"ל / תמר בת מוזל ז"ל
יחזקאל מיצלאוי בן רחל ז"ל / מימון ספירו בן מוזל טוב ז"ל
רחל (ישל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להצלחת: מכלוף מיכאל בן לואיז - רפ"ש / דקל מלכה - להצלחה
אורי ישראל - רפ"ש / סוזן בת ימנה - רפ"ש
דוריאן יהודיה בת נעמי ונועם חן בת שולה - רפואה שלימה
אהרון בן מסעודה - רפ"ש